

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta K.
przy uczestnictwie A. K., J. K., Miasta K. i innych
przy udziale Z. C. następczyni prawnej A. F. i M. S.
o zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 12 września 2018 r.,
zażalenia A. F. i M. S.
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 24 sierpnia 2015 r., sygn. akt II Ca (...), WSC (...),

1. odrzuca zażalenie,

**2. nie obciąża skarżących kosztami postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez A. F. i M. S. od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 grudnia 2014 r., oddalającego apelację uczestnika postępowania A. K. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 grudnia

2012 r. w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta K. o zasiedzenie z udziałem A. K. i innych.

Sąd wskazał, że A. F. i M. S. nie były uczestniczkami postępowania w sprawie o zasiedzenie zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 grudnia 2014 r. W związku z tym nie mają legitymacji do wniesienia skargi kasacyjnej od tego postanowienia. W myśl art. 524 § 2 zdanie pierwsze k.p.c. ochrony swych praw mogłyby dochodzić tylko w drodze skargi o wznowienie postępowania.

Ponadto Sąd podniósł, że pełnomocnik procesowy radca prawny P. G. - pomimo wezwania Sądu - nie wykazał swego umocowania do działania w imieniu A. F. i M. S. Przedłożył akt notarialny z dnia 16 września 2004 r., w którym A. F. i M. S. upoważniły A. K. m. in. do „(...) występowania w ich imieniu przed (...) sądami”, jednak z ograniczeniem tego pełnomocnictwa do czynności związanych z zawarciem „w ich imieniu aktu notarialnego przyrzeczonej umowy sprzedaży objętej tym aktem” (§ 7 aktu), które nie nastąpiło. Wobec tego wystawione przez A. K. pełnomocnictwo z dnia 14 grudnia 2014 r. nie ma mocy prawnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez A. F. i M. S. od postanowienia z dnia 11 grudnia 2014 r.

Zażalenie na postanowienie z dnia 24 sierpnia 2015 r. w imieniu A. F. i M. S. wniósł pełnomocnik P. G. Zarzucił naruszenie art. 524 § 2 w związku z art. 510 § 1 oraz art. 89 § 1 w związku z art. 92 k.p.c. oraz z art. 98 i art. 101 § 1 i 2 k.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia bądź o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Po wniesieniu zażalenia w miejsce zmarłej A. F. wstąpiła jej córka Z. C.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzuca zażalenie wniesione na postanowienie sądu drugiej instancji, jeśli podlegało ono odrzuceniu przez ten sąd. W świetle art. 398⁶ § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. sąd drugiej instancji powinien odrzucić zażalenie w szczególności

wtedy, gdy jego braków nie usunięto w terminie. Do braków, o których mowa, należy również brak dokumentu pełnomocnictwa, z którego wynika umocowanie do wniesienia zażalenia w imieniu strony. Reguły te mają odpowiednie zastosowanie w sprawach, które są rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.).

W postanowieniu z dnia 24 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy wskazał, że radca prawny P. G. nie był należycie umocowany do działania w imieniu A. F. i M. S., ponieważ umocowania do udzielenia mu pełnomocnictwa procesowego w ich imieniu nie miał uczestnik A. K. i udzielone przez niego w imieniu A. F. i M. S. pełnomocnictwo procesowe z dnia 14 grudnia 2014 r. pozbawione jest mocy prawnej.

Wnosząc zażalenie na postanowienie z dnia 24 sierpnia 2015 r. radca prawny P. G. dla wykazania umocowania do działania w imieniu A. F. i M. S. w postępowaniu zażaleniowym powołał się ponownie tylko na pełnomocnictwo udzielone mu przez A. K. w imieniu A. F. i M. S. W aktach sprawy obok pełnomocnictwa z dnia 14 grudnia 2014 r. znajduje się również pełnomocnictwo z dnia 20 lipca 2015 r. dotyczące postępowania kasacyjnego. Oba dokumenty pełnomocnictwa w imieniu A. F. i M. S. podpisał A. K. Pomimo wezwania przez Sąd Okręgowy do uzupełnienia braku zażalenia przez załączenie pełnomocnictwa pod rygorem odrzucenia zażalenia radca prawny P. G. wraz z pismem z dnia 30 września 2015 r. nie przedstawił żadnego innego dokumentu pełnomocnictwa uzasadniającego jego umocowanie jako pełnomocnika.

W tym stanie rzeczy kwestia, czy radca P. G. został - na mocy dokumentów pełnomocnictwa z dnia 14 grudnia 2014 r. lub z dnia 20 lipca 2015 r. - skutecznie ustanowiony przez A. K. pełnomocnikiem procesowym A. F. i M. S., decyduje o tym, czy wniesione przez niego w ich imieniu zażalenie powinno podlegać odrzuceniu z powodu nieuzupełnienia jego braku, czy też powinno podlegać merytorycznej ocenie. W związku z tym kwestia ta musi być poddana analizie w pierwszej kolejności (art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Z § 7 aktu notarialnego z dnia 16 września 2004 r., obejmującego umowę zobowiązującą sprzedaży udziałów w nieruchomości opisanej w tym akcie, oraz

udzielenie pełnomocnictwa, wynika, że A. F. i M. S. - działając w imieniu własnym oraz w imieniu i na rzecz R. K. - udzieliły pełnomocnictwa A. K. i J. K. do działania każdemu z nich z osobna do zawarcia w ich imieniu aktu notarialnego przyrzeczonej umowy sprzedaży, a w tym do podpisania aktu notarialnego, do składania wszelkich oświadczeń i podpisów, do wyjednywania i odbioru dokumentów, do odbioru korespondencji, do występowania w ich imieniu przed urzędami, organami administracji państwowej i samorządowej, sądami, urzędami skarbowymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz do wszelkich innych czynności prawnych, jakie w związku z tym pełnomocnictwem okażą się konieczne. W przywołanym § 7 aktu notarialnego z dnia 16 września 2004 r. A. F. i M. S. oświadczyły, że udzielone pełnomocnictwo jest nieodwołalne i nie wygasa z chwilą śmierci mocodawcy w związku ze stosunkiem prawnym wynikającym z umowy objętej przedmiotowym aktem notarialnym, a pozostającym podstawą pełnomocnictwa.

Przytoczony zakres pełnomocnictwa udzielonego w akcie notarialnym z dnia 16 września 2004 r. A. K. przez A. F. i M. S. jest jednoznacznie ograniczony do zawarcia w ich imieniu przyrzeczonej umowy sprzedaży udziałów w nieruchomości określonej w tym akcie i jedynie w tych granicach przedmiotowych obejmuje opisane w nim działania, które A. K. może podejmować w imieniu A. F. i M. S. Nie sposób wyłożyć treści wskazanego pełnomocnictwa tak, aby objąć nim umocowanie A. K. do działania w imieniu A. F. i M. S. w postępowaniu sądowym o zasiedzenie nieruchomości opisanej w akcie notarialnym z dnia 16 września 2004 r. (art. 92 k.p.c., art. 65 § 1 i art. 98-109 k.c.). Co więcej, A. K., aby móc udzielić pełnomocnictwa procesowego w imieniu A. F. i M. S., sam musiałby być osobą, która mogłaby być pełnomocnikiem tych osób w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia (art. 87 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Wobec faktu, że A. F. i M. S. z mocy postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 30 lipca 2012 r. (karta 2542) przestały być uczestniczkami postępowania w przedmiotowej sprawie, jak również braku podstaw do przyjęcia, że A. K. przynależy do innej kategorii osób mogących być pełnomocnikami w postępowaniu cywilnym (art. 87 k.p.c.), stwierdzić należy, że nie mógł on być pełnomocnikiem A. F. i M. S. w sprawie o zasiedzenie, a tym samym nie mógł udzielić w ich imieniu pełnomocnictwa procesowego.

Z tych względów nie ma wątpliwości, że pełnomocnictwa procesowe udzielone radcy prawnemu P. G. w imieniu A. F. i M. S. w dniu 14 grudnia 2014 r. i w dniu 20 lipca 2015 r. przez A. K. nie stanowiły źródła umocowania dla radcy prawnego P. G. do wniesienia w imieniu A. F. i M. S. zażalenia na postanowienie z dnia 24 sierpnia 2015 r. Brak formalny tego zażalenia w postaci niezłączenia dokumentu pełnomocnictwa umocowującego radcę prawnego P. G. do jego wniesienia w imieniu skarżących nie został więc usunięty. Na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uzasadnia to odrzucenie zażalenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 102 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹, art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.

jw